

Котловий С.А., Котлова Л.О. ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ ПРОСВІТНИЦЬКО-ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Умань, 21 квітня 2020р.) / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. – Умань : Візаві, 2020. – С. 55-58.

Л.О. Котлова,

С.А. Котловий

ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ ПРОСВІТНИЦЬКО-ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Сучасний соціальний педагог у загальноосвітніх навчальних закладах виконує просвітницько-профілактичну роботу як один із напрямів соціально-педагогічної діяльності. Для більшої ефективності здійснення цього напрямку соціальний педагог може у своїй діяльності використовувати інтерактивні форми роботи [1; 2].

На основі розробленого інтерв'ю нами було встановлено, що у своїй професійній діяльності соціальні педагоги використовують наступні інтерактивні форми просвітницько-профілактичної роботи: відеолекторій; соціальну рекламу; тренінг; диспут; психологічне коло; флеш-моб/фотофлеш-моб; дискусію; дебати; ляльковий театр; форум-театр.

Соціальні педагоги вказують, що інтерактивні форми мають «позитивний вплив на особистісний розвиток дитини», адже «дітям цікаво брати у них участь»; «вони добре сприймають інформацію»; «дітям цікаво розкривати себе, все аналізувати».

Соціальні педагоги також додають, що «інтерактивні форми роботи вимагають менше пояснень» на відміну від традиційних. Крім того, вони зазначають, що «краще один раз побачити, аніж почути».

Недоліки використання інтерактивних форм роботи, на думку соціальних педагогів: 1) «витрачання багато часу на підготовку до проведення інтерактивних форм»; 2) «передбачають багато паперової роботи (написання

висновків, звітів)»; 3) «вимагають технічних засобів, яких немає (проекторів, ноутбуків)».

Соціальні педагоги зосереджують увагу на тому, що проведення певних інтерактивних форм просвітницько-профілактичної роботи має певні обмеження у загальноосвітніх навчальних закладах. Ці обмеження не дозволяють соціальним педагогам використовувати інтерактивні форми належним чином.

На думку респондентів, обмеженнями у загальноосвітніх навчальних закладах щодо проведення певних інтерактивних форм просвітницько-профілактичної роботи є: 1) час проведення. Певні інтерактивні форми просвітницько-профілактичної роботи (тренінг, театр «Форум» та ін.) потребують для проведення більше часу, ніж тривалість уроку, яка становить 45 хвилин; 2) відсутність можливості для соціального педагога проведення інтерактивних форм за певним розкладом.

Варто зазначити, що соціальні педагоги вважають найбільш ефективними наступні інтерактивні форми просвітницько-профілактичної роботи: відеолекторій (з підсумком): адже є можливість висловитися; добре використовувати при гендерних питаннях; ляльковий театр; тренінги; дебати; диспут, адже є можливість розглянути проблему з різних сторін; соціальну рекламу (наочність).

За допомогою інтерв'ю, нами визначено, що інтерактивні форми сприяють активній взаємодії та спілкуванню з учнями. Також усі соціальні педагоги рекомендують своїм колегам використовувати інтерактивні форми просвітницько-профілактичної роботи. Вони навіть створюють спільні сторінки в соціальних мережах, відвідують семінари з метою співпраці, обміну досвідом.

Згідно із результатами інтерв'ю ми визначили, що більшість соціальних педагогів частіше використовують інтерактивні форми, ніж традиційні, пояснюючи це тим, що саме інтерактивні форми:

- «сприяють більш тісному контакту соціального педагога із дітьми»;

- «викликають у дітей інтерес, вони задають питання, поглиблено цікавляться проблемою»;

- «передбачають взаємодію».

Також соціальні педагоги загальноосвітніх навчальних закладів акцентують увагу на тому, що сучасні соціальні педагоги повинні використовувати інтерактивні форми просвітницько-профілактичної роботи, більше того, вони рекомендують надавати перевагу саме їм, а ніж таким формам роботи як: бесіда, лекція тощо. Вони це пояснюють тим, що учні зовсім не сприймають інформацію, яка надається їм у формі бесіди чи лекції.

Таким чином використання інтерактивних форм просвітницько-профілактичної роботи має певну специфіку, яка полягає у тому, що саме інтерактивні форми сприяють активній взаємодії учнів один з одним та із соціальним педагогом. Дані форми роботи для дітей є більш цікавими, аніж традиційні. А також інтерактивні форми вимагають менше розповіді, більше наочності, активної дії, адже «краще один раз побачити, аніж почути». Задля ефективного використання інтерактивних форм необхідна підготовка до них, необхідні технічні засоби тощо.

Соціальний педагог у своїй професійній діяльності повинен використовувати інтерактивні форми просвітницько-профілактичної роботи, адже саме завдяки ним як просвітницька, так і профілактична робота буде більш ефективною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. – 2-ге вид. / за заг. ред. проф. І. Д. Зверевої. Київ, Сімферополь: Універсум, 2013. 536 с.

2. Капська А. Й. Соціальна робота: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 328 с.